

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 13. januar 2005

Europaudvalgets sekretariat

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentets godkendelse af forfatningstraktaten

Ved en afstemning den 12. januar 2005 godkendte Europa-Parlamentet EU's forfatningstraktat, som blev underskrevet af stats- og regeringsledere i Rom den 29. oktober 2004. Afstemningen fandt sted i Strasbourg og blev markeret med en fanfare umiddelbart efter afstemningen. Et stort flertal af Europa-Parlamentets medlemmer stemte for beslutningsforslaget, der ligger til grund for Europa-Parlamentets godkendelse, og den blev vedtaget med 500 stemmer for, 137 stemmer imod, og 40 stemmer hverken for eller imod. Parlamentet vedtog yderligere fire ændringsforslag til beslutningsforslaget. Godkendelsen vil blive meddelt EU's institutioner, de nationale parlamenter og medlemmerne af EU-konventet.

Europa-Parlamentets godkendelse, der ikke er påkrævet af EU-retten, tager udgangspunkt i en såkaldt ”*initiativ betænkning*” afgivet af Europa-Parlamentets Forfatningsudvalg den 30. november 2004¹. På et møde i udvalget i september 2004 blev det fremført, at selvom godkendelsen jf. EU-retten ikke er påkrævet, har Europa-Parlamentet en *de facto* kompetence på området. Dette med den begrundelse, at flere nationale parlamenter tidligere har erklæret, at de ikke vil ratificere EU-traktaten uden Europa-Parlamentets godkendelse².

Betænkningen, som er en ukritisk gennemgang af forfatningstraktaten, er blevet udarbejdet af det spanske medlem af de Konservative, Íñigo Mèndez de Vigo (EPP/ED), og det britiske medlem af Socialisterne, Richard Corbett (PSE). I forbindelse med udarbejdelsen af betænkningen, blev det i Forfatningsudvalget besluttet, at betænkningen ikke skulle være en ”ekspert rapport”, men derimod

¹ Betænkning om traktaten om en forfatning for Europa (A6-0070/2004):

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?L=DA&OBJID=93192&LEVEL=3&MODE=SIP&NAV=X&LSTDOC=N>

² I forbindelse med ratifikationen af Nice-traktaten afgav det belgiske og italienske parlament en støtteerklæring til Europa-Parlamentet forud for ratifikationen.

en tekst som almindelige mennesker kan forstå. Det blev samtidig besluttet, at betænkningen skulle nævne fordelene ved forfatningstraktaten.

Betæknings indhold

Betænkningen indledes med en kort historisk gennemgang af EU's udvikling – med særlig vægt på Europa-Parlamentets rolle heri. Herefter argumenteres der for nødvendigheden af forfatningstraktaten, og der fremføres det synspunkt, at der hersker et stort behov for en reform af "(EU's) nuværende forfatning" (dvs. det sæt af overlappende traktater, der for øjeblikket udgør en de facto forfatning)". Corbett og Mèndez de Vigo fastholder, at forfatningstraktaten formelt set er en traktat, som vedtages og ratificeres i henhold til de gældende regler om ændring af traktater. Hvis man dog læser videre i teksten fremgår det, "at i kraft af sin karakter og sit indhold udgør (traktaten) en *ægte* forfatning".

Efterfølgende argumenteres der for fordelene ved at gøre EU samarbejdet mere "transparent", bl.a. ved at samle EU's eksisterende traktater i ét dokument³, og dermed fjerne forskellen mellem EF og EU. Herved ophæves EU's eksisterende søjlestruktur, og hele EU får status som én juridisk person. I forbindelse med argumentationen, fremhæves forfatningstraktatens afsnit om EU's værdier, principper og mål.

Øvrige emner i betænkningen:

- **Gennemgang af EU's charter om grundlæggende rettigheder** (forfatningstraktatens del 2): Det fremgår bl.a. af betænkningen, at charteret vil få bindende virkning, dels for EU-institutionerne, når der handles indenfor rammerne af deres kompetencer, dels for medlemsstaterne i forbindelse med gennemførelsen af EU-retten.
- **Afgrænsning af Unionens kompetencer:** Ifølge betænkningen tydeliggør forfatningstraktaten spørgsmålet om "hvem der gør hvad i Europa". Forfatningen giver en definition på Unionens kompetencer, som opdeles i tre kategorier: EU's enekompetencer, kompetencer der deles med medlemsstaterne og tiltag der kan understøtte eller supplere medlemsstaternes indsats. I afsnittet nævnes endvidere EU's pligt til at respektere nærheds- og proportionalitetsprincippet, og det gøres bl.a. ved at henvise til en styrkelse af de nationale parlamenters rolle.
- **Fornyede institutionelle rammer for EU:** I dette afsnit gennemgås nødvendigheden af at tilpasse EU's institutioner til en udvidet Union, og der følger en gennemgang af forfatnings-

³ Det skal dog bemærkes, at Euroatom-traktaten ikke vil blive ophævet ved ikrafttræden af forfatningstraktaten.

traktatens ændringer for de enkelte institutioner.

- **Nye beslutningsprocedurer og retsinstrumenter:** Betænkningen fremfører, at der med forfatningstraktaten sker en væsentlig forenkling og rationalisering af EU's beslutningsprocedurer. Bl.a. bliver den almindelige lovgivningsprocedure (som svarer til den nuværende fælles beslutningsprocedure) udbredt væsentligt. Herved får Europa-Parlamentet udvidet sin kompetence på 50 retsgrundlag. Borgerne vil desuden få bedre forudsætninger for at kunne skelne mellem EU's retsinstrumenter, da disse får mere gennemskuelige betegnelser, så som love, rammelove, forordninger, afgørelser, henstillinger og udtalelser.
- **EU's finanser og budget:** Afsnittet i forfatningstraktaten herom, beskrives af Corbett og Mèndez de Vigo som "generelt positivt (men) fordrejet en smule af regeringskonferencen". Forfatterne forklarer i den forbindelse, at en del lande under regeringskonferencen, ønskede at indskrænke Parlamentets nuværende beføjelser på området. Men grundet indsatsen fra især Europa-Parlamentet og det italienske og irske formandskab blev der indgået et kompromis, "som alt i alt bevarer Parlamentets beføjelser på området".
- **Tilpasninger til EU's enkelte politikområder:** I forbindelse med forfatningstraktatens mest omfattende sektion (del 3), der består af 322 artikler, gøres der i betænkningen opmærksom på, at bestemmelserne om EU's politikker med fordel kunne være blevet tilpasset og forenklet. Men EU-konventet fik ikke et mandat til at foretage en omfattende revision af denne sektion. De ændringer, der er blevet foretaget, er konsekvenstilpasninger, og er sket som følge af ændringer i forfatningstraktatens øvrige bestemmelser (såsom ophævelsen af søjle strukturen).
- **Nye fleksibilitetsinstrumenter:** Dette afsnit omhandler to elementer: Dels muligheden for at ændre selve forfatningen og dels ændringer i forfatningstraktatens beslutningsprocedurer *uden* en endelig revision af forfatningstraktaten. I forbindelse med muligheden for traktatændringer anser forfatterne især institutionaliseringen af "konvents metoden" for en væsentlig forbedring. Europa-Parlamentet ser således positivt på muligheden for at overgå fra enstemmighed til kvalificeret flertal, samt fra den særlige lovgivningsprocedure til den almindelige lovgivningsprocedure (de såkaldte passerelle bestemmelser). Dette såfremt der træffes en beslutning herom i Det Europæiske Råd (med enstemmighed) og efter Europa-Parlamentets og de nationale parlamenters godkendelse⁴.
- **Forfatningens ikrafttrædelse:** I betænkningen anerkendes, at forfatningen blot kan træde i kraft såfremt samtlige nationale parlamenter har ratificeret den. Der gøres samtidig opmærksom på, jf. forfatningstraktatens artikel IV-443, at hvis en femtedel af medlemslandene to år

⁴ Blot et enkelt nationalt parlament vil have mulighed for at forhindre en overgang til kvalificeret flertal eller en udvidelse af den almindelige lovgivningsprocedure på nye politikområder.

efter undertegnelsen af en traktat ikke har ratificeret den, kan Det Europæiske Råd tage ”spørgsmålet op”. I betænkningen mindes også om, at der på regeringskonferencen, i forbindelse med forhandlingerne om forfatningstraktaten, blev vedtaget en politisk erklæring, som er indskrevet i slutakten og som stort set gentager ordlyden af artikel IV-443.

I forbindelse med afgivelsen af betænkningen afgav Jens-Peter Bonde, Mogens Camre⁵, et polsk og et britisk medlem af Europa-Parlamentet en mindretalsudtalelse med titlen ”Europa fortjener bedre”⁶. Ifølge udtalelsen trues ”selve ideen med demokrati” af forfatningstraktaten og der foreslås udtalelsen en alternativ model for Europa. Endvidere fremgår det af udtalelsen, at ”hvis alle 25 medlemslande ratificerer forfatningen i overensstemmelse med deres egne demokratiske procedurer, vil vi respektere folkets afgørelse”. Hvis derimod en eller flere medlemsstater stemmer nej, bør forfatningen ”skrottes”.

Europa-Parlamentets debat om forfatningstraktaten

Under debatten om forfatningstraktaten, som fandt sted den 11. januar, blev det tydeligt, at et stort antal af Europa-Parlamentets medlemmer ville støtte traktaten. Parlamentets fire største grupper - de Kristelige Demokrater og Konservative (EPP/ED), Socialisterne (PSE), de Liberale (ALDE) og et flertal i De Grønne – havde således officielt meddelt, at de ville støtte traktaten. Herudover afgav Mogens Camres gruppe – UEN gruppen – sin støtte til traktaten⁷. Der herskede dog ikke enstemmighed blandt alle grupper, og et flertal af de britiske konservative i EPP-ED gruppen samt visse franske socialister i PSE gruppen ville ikke afgive deres støtte til traktaten. GUE gruppen og Jens Peter Bondes IND/DEM gruppe havde ligeledes officielt erklæret sig modstandere af traktaten.

Debatten blev indledt af betænkningens ordførere, hvor Richard Corbett påpegede nødvendigheden af forfatningstraktaten som følge af udvidelsen. Han nævnte samtidig, at EU’s nuværende traktater kan sammenlignes med en minibus mens forfatningstraktaten bedst kan betegnes som en turistbus – med stærkere motorer, bedre bremsere og sikkerhedsseler. Íñigo Mèndez de Vigo fremhævede under sit indlæg, at der med forfatningstraktaten vil blive spredt demokrati over Europa, og at medlemsstaterne vil blive styrket, da forfatningstraktaten har rødder i de nationale forfatninger.

Nicolas Schmidt fra det luxembourgske formandskab påpegede, at det er Europas befolkning, der skal komme til orde nu, og at det er op til hvert enkelt land og parlament at muliggøre forfatningstraktatens ikrafttrædelse. Margot Wallström, der repræsenterede Europa-Kommissionen, gav sin fulde støtte til Europa-Parlamentet i forbindelse med vedtagelsen af Corbett/Mèndez de Vigo be-

⁵ Jens Peter Bonde er det eneste danske medlem af Forfatningsudvalget. Mogens Camre og Ole Krarup sidder i udvalget som stedfortrædere.

⁶ Udtalelsen er optrykt i betænkningen:

<http://www2.europarl.eu.int/omk/sipade2?L=DA&OBJID=93192&LEVEL=3&MODE=SIP&NAV=X&LSTDOC=N>

⁷ Mogens Camre er dog imod forfatningstraktaten jf. mindretalsudtalelsen (fodnote 7).

tænkningen. Hun fremhævede, at seneste tal viser at 68 % af Europas befolkning støtter forfatnings-traktaten. Men hun tilføjede, at Europas befolkningen føler sig dårligt informeret om traktatens indhold og konsekvenser, men hun bemærkede, at ratifikationsprocessen kan give mulighed for at afhjælpe denne informationsmangel.

Traktaten skal nu, for at kunne træde i kraft, ratificeres i samtlige medlemslande i henhold til de gældende nationale bestemmelser⁸. Der skal afholdes folkeafstemning om traktaten i mindst ti af EU's medlemslande.

Med venlig hilsen

Mongin Forrest

⁸ Litauen og Ungarn har allerede ratificeret forfatningstraktaten uden folkeafstemning. Ifølge artikel IV-447, stk. 2 i forfatningstraktaten "træder (den) i kraft den 1. november 2006, forudsat at samtlige ratifikationsinstrumenter er deponeret, eller, hvis dette ikke er tilfældet, den første dag i den anden måned, der følger efter deponeringen af det sidste ratifikationsinstrument.

COSAC har udarbejdet en oversigt over ratifikationen af traktaten (jf. bilag 2). Oversigten bliver desuden opdateret på følgende adresse: <http://www.cosac.org/en/info/ratification/>

EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

*Uofficiel konsolidering⁹
vedtaget ved 500 for, 137 imod og 40 hverken for eller imod*

**om traktaten om en forfatning for Europa
(2004/2129(INI))**

Europa-Parlamentet,

- der henviser til traktaten om en forfatning for Europa (herefter "forfatningen"),
- der henviser til traktaten om Den Europæiske Union og traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab som ændret ved den europæiske fælles akt og traktaterne fra Maastricht, Amsterdam og Nice,
- der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder¹⁰,
- der henviser til Det Europæiske Råds Laeken-erklæring¹¹,
- der henviser til sine beslutninger¹², der banede vejen for en forfatning for Europa,
- der henviser til sine beslutninger¹³ om forberedelserne til tidligere regeringskonferencer og sine beslutninger¹⁴ om

⁹ Redaktionsnote: Under afstemning blev følgende ændringsforslag vedtaget: 1, 12, 17 og 21. Disse ændringer er blevet indarbejdet i teksten. Samtlige ændringsforslag kan læses her:
http://www2.europarl.eu.int/sce/server/internet/amend_motions_texts/sce_amend_motions_texts_main_02.jsp?ref=A6-0070/2004

¹⁰ EFT C 364 af 18.12.2000, s. 1.

¹¹ Det Europæiske Råds møde i Laeken, Laeken-erklæringen om Den Europæiske Unions fremtid, SN 273/01, 15.12.2001.

¹² Beslutning af 14.2.1984 om udkast til traktat om oprettelse af Den Europæiske Union (EFT C 77 af 19.3.1984, s. 53, ordfører: Altiero Spinelli; 1/1200/1983).

Beslutning af 11.7.1990 om Europa-Parlamentets retningslinjer vedrørende et udkast til forfatning for Den Europæiske Union (EFT C 231 af 17.9.1990, s. 91, ordfører: Emilio Colombo; A3-0165/1990).

Beslutning af 12.12.1990 om det forfatningsmæssige grundlag for Den Europæiske Union (EFT C 19 af 28.1.1991, s. 65, ordfører: Emilio Colombo; A3-0301/1990).

Beslutning af 10.2.1994 om Den Europæiske Unions forfatning (EFT C 61 af 28.2.1994, s. 155, ordfører: Fernand Herman; A3-0064/1994).

Beslutning af 25.10.2000 om konstitutionalisering af traktaterne (EFT C 197 af 12.7.2001, s. 186, ordfører: Olivier Duhamel; A5-0289/2000).

¹³ Beslutning af 14.3.1990 om regeringskonferencen som led i Parlamentets strategi i spørgsmålet om Den Europæiske Union (EFT C 96 af 17.4.1990, s. 114, ordfører: David Martin; A3-0047/1990).

Beslutning af 11.7.1990 om regeringskonferencen som led i Parlamentets strategi i spørgsmålet om Den Europæiske Union (EFT C 231 af 17.9.1990, s. 97, ordfører: David Martin; A3-0166/1990).

resultaterne heraf,

- der henviser til udkast til traktat om en forfatning for Europa, vedtaget med konsensus af Det Europæiske Konvent den 13. juni og 10. juli 2003, samt til sine beslutninger¹⁵ om henholdsvis forberedelserne til og resultaterne af konventets arbejde,
- der henviser til udtalelser om forfatningen fra henholdsvis Regionsudvalget¹⁶ af 17. november 2004 og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹⁷ af 28. oktober 2004 på Europa-Parlamentets anmodning¹⁸,
- der henviser til de synspunkter, som repræsentanter for regionale sammenslutninger, arbejdsmarkedsorganisationer og civilsamfundsorganisationer gav udtryk for ved en offentlig høring afholdt den 25. november 2004,
- der henviser til forretningsordenens artikel 45,

Beslutning af 22.11.1990 om regeringskonferencen som led i Parlamentets strategi i spørgsmålet om Den Europæiske Union (EFT C 324 af 24.12.1990, s. 219, ordfører: David Martin; A3-0270/1990).

Beslutning af 22.11.1990 om med udtalelse fra Europa-Parlamentet om indkaldelsen til regeringskonferencerne om Den Økonomiske og Monetære Union samt Den Politiske Union (EFT C 324 af 24.12.1990, s. 238, ordfører: David Martin; A3-0281/1990).

Beslutning af 17.5.1995 om unionstraktatens funktion med henblik på regeringskonferencen i 1996 - gennemførelsen og udviklingen af Unionen (EFT C 151 af 19.6.1995, s. 56, ordfører: Jean/Louis Bourlanges og David Martin; A4-0102/1995).

Beslutning af 13.3.1996 med (i) udtalelse fra Europa-Parlamentet om indkaldelse af regeringskonferencen og (ii) evaluering af Refleksionsgruppens arbejde og præcisering af Europa-Parlamentets politiske prioriteringer i forbindelse med regeringskonferencen (EFT C 96 af 1.4.1996, s. 77, ordfører: Raymonde Dury og Hanja Maij-Weggen; A4-0068/1996).

Beslutning af 18.11.1999 om forberedelse af reformen af traktaterne og om den kommende regeringskonference (EFT C 189 af 7.7.2000, s. 222, ordfører: Giorgos Dimitrakopoulos og Jo Leinen; A5-0058/1999).

Beslutning af 3.2.2000 om indkaldelse af regeringskonferencen (EFT C 309 af 27.10.2000, s. 85, ordfører: Giorgos Dimitrakopoulos og Jo Leinen; A5-0018/2000).

Beslutning af 16.3.2000 om udarbejdelse af et charter om Den Europæiske Unions grundlæggende rettigheder (EFT C 377 af 29.12.2000, s. 329, ordførere: Adrew Duff og Johannes Voggenhuber)

Beslutning af 13.4.2000 om dets forslag til regeringskonferencen (EFT C 40 af 7.2.2001, s. 409, ordfører: Giorgos Dimitrakopoulos og Jo Leinen; A5-0086/1999).

¹⁴ Beslutning af 16.1.1986 om Europa-Parlamentets holdning til den fælles europæiske akt, vedtaget af regeringskonferencen den 16.12. og 17.12.1985 (EFT C 36 af 17.2.1986, s. 144, ordfører: Altiero Spinelli; A2-0199/1985).

Beslutning af 11.12.1986 om den europæiske fælles akt (EFT C 7 af 12.1.1987, s. 105, ordfører: Luis Planas Puchades; A2-0169/1986).

Beslutning af 7.4.1992 om resultaterne af regeringskonferencen (*Maastricht*) (EFT C 125 af 18.5.1992, s. 81, ordfører: David Martin og Fernand Herman; A3-0123/1992).

Beslutning af 19.11.1997 om Amsterdam-traktaten (EFT C 371 af 8.12.1997, s. 99, ordfører: Íñigo Méndez de Vigo og Dimitris Tsatsos; A4-0347/1997).

Beslutning af 31.5.2001 om Nice-traktaten og Den Europæiske Unions fremtid (EFT C 47 E af 21.2.2002, s. 108, ordfører: Íñigo Méndez de Vigo og António José Seguro; A5-0168/2001).

¹⁵ Beslutning af 29.11.2001 om den konstitutionelle proces og Unionens fremtid (EFT C 153 E af 27.6.2002, s. 310, ordfører: Jo Leinen og Íñigo Méndez de Vigo; A5-0368/2001).

Beslutning af 24.9.2003 om indkaldelse af regeringskonferencen (EUT C 77 E af 26.3.2004, s. 255, José María Gil-Robles Gil-Delgado og Dimitris Tsatsos; A5-0299/2003).

¹⁶ CdR 354/2003, endnu ikke offentliggjort i EUT.

¹⁷ CESE 1416/2004, endnu ikke offentliggjort i EUT.

¹⁸ P6_PV(2004)09-14.

- der henviser til betænkning fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender og udtalelser fra Udenrigsudvalget, Udviklingsudvalget, Udvalget om International Handel, Budgetudvalget, Budgetkontroludvalget, Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarerikkerhed, Udvalget om Industri, Forskning og Energi, Regionaludviklingsudvalget, Landbrugsudvalget, Fiskeriudvalget, Kultur- og Uddannelsesudvalget, Retsudvalget, Udvalget om Borgernes Rettigheder og Retlige og Indre Anliggender og Udvalget for Andragender (A6-0070/2004),

der henviser til,

- A. at Den Europæiske Union i løbet af sin historie har spillet en væsentlig rolle i skabelsen af et stadigt voksende område med fred og velstand, demokrati og frihed, retfærdighed og sikkerhed,
- B. at forfatningen konsoliderer disse resultater og indeholder nyskabelser, som er en forudsætning for at opretholde og styrke de muligheder, som et EU med 25 og potentielt endnu flere medlemsstater har for at handle effektivt såvel indadtil som udadtil,
- C. at den indsats, som Europa-Parlamentet siden de første direkte valg har gjort for at nå frem til en forfatning, nu er blevet kronet med held takket være konventet, som udarbejdede forfatningsudkastet efter en demokratisk, repræsentativ og åben metode, der fuldt ud har vist sin effektivitet, som tog hensyn til de europæiske borgeres bidrag, og som resulterede i en konsensus, som regeringskonferencen i alt væsentligt undlod at ændre ved,
- D. at forfatningen som et kompromis, der skulle kunne accepteres af alle medlemsstaterne, uvægerligt måtte udelade visse forslag, bl.a. fra Europa-Parlamentet og konventet, selv om disse efter forslagsstillernes opfattelse ville have givet Unionen yderligere fordele, hvoraf mange dog stadig vil kunne realiseres i fremtiden,
- E. at den omstændighed, at hver eneste national regering i Den Europæiske Union har tilsluttet sig forfatningen, viser, at medlemsstaternes folkevalgte regeringer alle betragter dette kompromis som det grundlag, de ønsker at samarbejde på i fremtiden, og gør det påkrævet, at de hver især udviser størst muligt politisk engagement i arbejdet for at sikre, at ratifikationen kan være gennemført inden den 1. november 2006,
- F. at forfatningen i den offentlige debat har været genstand for en vis kritik, som imidlertid ikke har afspejlet bestemmelsernes reelle indhold og retlige konsekvenser, for så vidt som forfatningen ikke vil føre til dannelse af en centraliseret "superstat", ikke vil svække, men tværtimod styrke EU's sociale dimension og ikke lader hånt om Europas historiske og åndelige rødder, idet den henviser til dets kulturelle, religiøse og humanistiske arv,
1. konkluderer, at forfatningen som helhed betragtet er et godt kompromis og en overordentlig stor forbedring i forhold til de eksisterende traktater, som, når den først er gennemført, vil give synlige fordele for borgerne (og for Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter som deres demokratiske repræsentanter), for medlemsstaterne (herunder deres regioner og lokale myndigheder) samt for EU-institutionernes mulighed for at fungere effektivt og dermed for Unionen som helhed;

Øget klarhed om Unionens væsen og mål

2. konstaterer med tilfredshed, at forfatningen giver borgerne et mere klart indtryk af Unionens væsen og mål og af forholdet mellem EU og medlemsstaterne, navnlig fordi:
 - a) det komplicerede sæt af EU-traktater erstattes af et enkelt, mere letlæseligt dokument, der klart redegør for Unionens mål, dens beføjelser og grænserne herfor, dens politikinstrumenter og dens institutioner
 - b) Unionens dobbelte legitimitet stadfæstes, og det gøres klart, at den er en union af stater og borgere
 - c) det værdisæt, som medlemsstaterne er fælles om, som Unionen bygger på og som skaber stærke bånd mellem dens borgere, er blevet tydeliggjort og udvidet

- d) Unionens mål samt de principper, der styrer dens virksomhed og dens forbindelser med medlemsstaterne, er blevet tydeliggjort og bedre defineret
- e) økonomisk, social og territorial samhørighed bekræftes som et af Unionens mål
- f) der er nye generelle bestemmelser om et højt beskæftigelsesniveau, fremme af ligestilling mellem mænd og kvinder, afskaffelse af alle former for forskelsbehandling, bekæmpelsen af social udstødelse og fremme af social retfærdighed, social beskyttelse, et højt uddannelses- og sundhedsniveau, forbrugerbeskyttelse, fremme af bæredygtig udvikling og hensyntagen til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse
- g) forvirringen mellem "EF" og "EU" vil høre op, eftersom Den Europæiske Union bliver én enkelt retlig enhed og struktur
- h) EU's retsakter forenkles og deres terminologi gøres klarere gennem anvendelse af mere letforståelige betegnelser, således at "europæiske love" og "europæiske rammelove" erstatter de nuværende mangfoldige retsakttyper (direktiver, forordninger, afgørelser, rammeafgørelser m.m.)
- i) den giver garantier for, at EU aldrig vil blive en centraliseret, almægtig "superstat" som følge af:
 - den stærke understregning af det decentrale, som ligger i mottoet "forenet i mangfoldighed"
 - forpligtelsen til at respektere medlemsstaternes "nationale identitet, som den kommer til udtryk i deres grundlæggende politiske og forfatningsmæssige strukturer, herunder regionalt og lokalt selvstyre"
 - princippet om kompetencetildeling (ifølge hvilket Unionen kun har de beføjelser, som medlemsstaterne har tildelt den), nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet
 - medlemsstaternes egen deltagelse i EU's system for beslutningstagning og i vedtagelsen af eventuelle ændringer heraf
- j) medtagelsen af Unionens symboler i forfatningen vil øge bevidstheden om Unionens institutioner og deres virksomhed
- k) en bestemmelse om solidaritet mellem medlemsstaterne giver borgerne grund til at forvente, at de vil modtage hjælp fra alle dele af EU, hvis de udsættes for et terrorangreb, en naturkatastrofe eller en menneskeskabt katastrofe;

Øget effektivitet og en styrket rolle i verden

3. konstaterer med tilfredshed, at Unionens institutioner efter forfatningens ikrafttræden vil kunne udføre deres opgaver mere rationelt, navnlig fordi:
 - a) der sker en væsentlig stigning i antallet af områder, hvor regeringerne forsamlet i Rådet vil træffe afgørelse med kvalificeret flertal i stedet for med enstemmighed, hvilket er en afgørende forudsætning for, at et EU med 25 medlemsstater kan fungere uden at blive lammet af vetoer
 - b) det halvårlige roterende formandskab for Det Europæiske Råd vil blive erstattet af et formandskab, der har hvervet i to et halvt år
 - c) antallet af kommissionsmedlemmer vil blive reduceret fra 2014 baseret på en ordning med ligelig rotation mellem medlemsstaterne
 - d) der vil ske en betydelig forøgelse af Unionens synlighed og rolle som global aktør:
 - de to poster som henholdsvis EU's højtstående repræsentant for udenrigspolitik og kommissær for eksterne forbindelser, der tidligere har medført overlapninger og forvirring, vil blive smeltet sammen til en enkelt EU-udenrigsminister, som skal være næstformand i Kommissionen, formand for Udenrigsrådet og have beføjelse til at tale på Unionens vegne på de områder, hvor sidstnævnte har en fælles holdning
 - der oprettes en fælles europæisk tjeneste for EU's optræden udadtil, der skal være så tæt tilknyttet til Kommissionen som muligt og føre til en styrkelse af det fælles Europa

- den status som juridisk person, som hidtil har været knyttet til Det Europæiske Fællesskab, vil blive overdraget til Den Europæiske Union, som derved får bedre mulighed for at handle på internationalt plan og være part i internationale aftaler
 - EU's muligheder for at udvikle fælles strukturer på det sikkerheds- og forsvarspolitiske område forbedres, samtidig med at man sikrer den nødvendige fleksibilitet for at kunne tage højde for medlemsstaternes forskellige indfaldsvinkler til sådanne anliggender
- e) der vil ske en begrænsning i antallet af EU-retsinstrumenter og procedurer til vedtagelse af disse; sondringen mellem lovgivnings- og gennemførelsesinstrumenter vil blive gjort tydeligere
- f) aktiviteterne inden for retlige og indre anliggender vil få mere effektive procedurer, hvilket giver grund til forvente konkrete fremskridt på områderne retlige anliggender, sikkerhed og indvandring
- g) i en række andre tilfælde vil det blive lettere at anvende den succesrige fællesskabsmetode, så snart der er en fælles politisk vilje hertil
- h) der vil være mere plads til fleksible arrangementer i tilfælde af, at ikke alle medlemsstater er villige eller i stand til at gå videre med visse politikker på samme tid;

Øget demokratisk kontrol

4. konstaterer med tilfredshed, at borgerne får bedre kontrol med EU's virksomhed i kraft af et øget demokratisk ansvar, bl.a. på grund af følgende forbedringer:
- a) alle EU-retsakter skal kontrolleres af de nationale parlamentet forud for vedtagelsen og skal, med nogle få undtagelser, godkendes af både de nationale regeringer (i Rådet) og af det direkte valgte Europa-Parlament - hvilket er en grad af parlamentarisk kontrol, som ikke findes inden for nogen anden overstatslig eller international struktur
 - b) de nationale parlamenter vil modtage alle EU-lovforslag i god tid, således at de kan drøfte dem, inden Rådet fastlægger en holdning, og de vil også få ret til at gøre indsigelse mod lovgivningsforslag, hvis de mener, at de falder uden for EU's kompetenceområde
 - c) Europa-Parlamentet vil som hovedregel på lige fod med Rådet træffe afgørelse om EU's lovgivning
 - d) Kommissionens formand skal vælges af Europa-Parlamentet, hvorved der skabes en forbindelse til resultaterne af Europa-valget
 - e) udenrigsministeren, som udnævnes af Det Europæiske Råd med samtykke fra Kommissionens formand, skal stå til ansvar over for både Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd
 - f) ifølge en ny budgetprocedure skal alle EU-udgifter uden undtagelse godkendes af både Rådet og Europa-Parlamentet, hvorved samtlige udgifter vil blive underlagt fuld demokratisk kontrol
 - g) Kommissionens udøvelse af delegerede lovgivningsbeføjelser vil blive underlagt et nyt system med fælles overvågning fra Europa-Parlamentets og Rådets side, hvorved de begge får mulighed for at tilbagekalde kommissionsafgørelser, som de anfægter
 - h) agenturerne, herunder navnlig Europol, vil blive underlagt øget demokratisk kontrol
 - i) Rådets samlinger skal være offentlige, når det drøfter og vedtager EU-love
 - j) Regionsudvalgets rolle styrkes

- k) med hensyn til fremtidige forfatningsrevisioner vil også Europa-Parlamentet have beføjelse til at fremlægge forslag, og alle revisionsforslag skal behandles af et konvent, medmindre det vedtages at det ikke er nødvendigt, hvilket kræver Parlamentets samtykke;

Flere borgerrettigheder

5. konstaterer med tilfredshed, at borgernes rettigheder styrkes som resultat af følgende forbedringer:
- a) inkorporeringen i forfatningens del II af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder betyder, at alle bestemmelser i EU-love og alle foranstaltninger, der træffes af EU-institutioner eller bygges på EU-love, skal respektere disse grundlæggende rettigheder
 - b) Den Europæiske Union forpligtes til at tiltræde den europæiske menneskerettighedskonvention, hvorved Unionen underlægges den samme eksterne kontrol som dens medlemsstater
 - c) nye bestemmelser vil gøre det lettere for borgere, arbejdsmarkedets parter, repræsentative organisationer og civilsamfundet at deltage i EU's drøftelser
 - d) indførelsen af et europæisk borgerinitiativ, som vil sætte borgerne i stand til at stille forslag om spørgsmål, hvor en EU-retsakt efter deres opfattelse er nødvendig for gennemførelse af forfatningen
 - e) enkeltpersoner vil have øget domstolsadgang inden for rammerne af EU-retten

Konklusioner

6. støtter forfatningstraktaten og går helhjertet ind for, at den ratificeres;
7. a. erklærer i den forbindelse, at det agter at gøre brug af den nye initiativret, som forfatningen giver det med henblik på at foreslå forbedringer i forfatningsteksten;
- b. mener, at denne forfatning giver et stabilt og holdbart grundlag for Den Europæiske Unions fremtidige udvikling, som vil muliggøre en yderligere udvidelse, samtidig med at den indeholder mekanismer for nødvendige forfatningsændringer
8. håber, at alle EU's medlemsstater vil være i stand til at ratificere traktaten senest i midten af 2006;
9. anmoder på ny om, at der gøres enhver mulig anstrengelse for at oplyse de europæiske borgere klart og objektivt om indholdet af forfatningen; anmoder i den forbindelse EU-institutionerne og medlemsstaterne om, at de i forbindelse med distributionen af forfatningsteksten (i uforkortet eller sammenfattet udgave) blandt borgerne foretager en klar sondring mellem de elementer, som i forvejen findes i de gældende traktater, og de nye bestemmelser, som forfatningen indebærer, hvilket bør ske såvel ud fra pædagogiske hensyn som for at undgå en forplumring af debatten; opfordrer dem også til at erkende, hvilken rolle civilsamfundets organisationer spiller i ratifikationsdebatten, og stille tilstrækkelig støtte til rådighed, så disse organisationer kan inddrage deres medlemskreds i denne debat over hele EU med henblik på at fremme borgernes aktive engagement i drøftelserne om ratifikationen;
10. pålægger sin formand at sende denne beslutning og Det Konstitutionelle Udvalgs betænkning til medlemsstaternes parlamenter, Rådet, Kommissionen og de tidligere medlemmer af Konventet om Europas Fremtid, samt at sikre, at Parlamentets tjenestegrene, herunder dets eksterne kontorer, stiller omfattende information til rådighed om forfatningen og Parlamentets holdning til den.

BILAG 2

COSAC-SEKRETARIATETS OVERSIGT OVER RATIFIKATION AF FORFATNINGSTRAKTATEN

Kilde: <http://www.cosac.org>

Country	Referendum?	Parliamentary approval	Ratified
Austria	Not likely. For the time being there are no indications that the National Council will ask for a referendum.	Most likely approval by Parliament in 2005, maybe already in first half of the year.	
Belgium	Not likely. Council of State has stated that before a referendum can be held a change of the Constitution is necessary.	Most likely approval by Parliament.	
Cyprus	No	Approval by Parliament, but no decision taken on timetable for ratification.	
Czech Republic	Yes. The new government declares in its "po gramme" its intention to prepare an ad hoc draft act allowing a referendum on the Constitutional Treaty. Referendum expected to be held in Spring 2006.		
Denmark	Yes. Announced by the Prime Minister on 1 January 2004 in his New Years speech. Referendum will most likely take place in 2005, but precise date is still unknown.		
Estonia	Not likely.	Most likely approval by Parliament. Government decided on 2 September to propose that the Riigikogu should ratify the constitutional treaty. The decision by the Riigikogu is expected at the beginning of 2005.	
Finland	No.	Government bill approximately September 2005; parliamentary approval early Spring 2006. Formal ratification immediately thereafter (unless constitution process delayed by other Member States)	
France	Yes. <i>The referendum will take place before the summer in May, June or July 2005. This was announced by President Chirac on 31 December in his New Year's eve address to the country.</i> (Latest NEWS)		
Germany	Not likely. The German constitution does not provide for organising a referendum.	Ratification procedure expected to be finished at the earliest spring 2005.	
Greece	No	Most likely approval by Parliament as announced on 23 June by Iannis Valynakis, Secretary of State.	

Hungary	No	The Hungarian Parliament ratified the Constitutional Treaty on 20 December 2004. 323 voted in favour, 12 against, while 8 abstained.	✓
Ireland	Yes	Not yet decided	
Italy	No	The Chamber and the Senate will initiate the ratification procedure after the signing of the treaty.	
Latvia	Not likely	Most likely ratification in Saeima by mid-2005.	
Lithuania	No	Lithuania ratified in Parliament on 11 November 2004 . 84 MPs voted for the ratification of the Treaty, 4 MPs were against and 3 abstained from the voting.	✓
Luxembourg	Yes. The referendum will take place on 10 July 2005.		
Malta	No	Most likely approval by Parliament by mid-2005	
Netherlands	Yes, Spring 2005		
Poland	Yes. The Polish Foreign Minister, Włodzimierz Cimoszewicz, said on 21 June 2004, that it would be normal to hold a referendum on the Constitutional Treaty together with the presidential elections, which are due to take place in the autumn 2005. But date is not yet decided.		
Portugal	Yes. The government has announced that it would like to hold the referendum on 10 April 2005. However this still needs to be finally decided and agreed to by the Constitutional Court.		
Slovakia	Not likely. Agreement has been reached among the political party leaders (excluding 1 party of the coalition government) that it not necessary to organise a referendum.	Most likely approval by Parliament in May 2005.	
Slovenia	Not likely	Most likely approval by Parliament during 2005-2006	
Spain	Yes. Referendum will take place on 20 February 2005. Referendum was announced by Prime Minister Zapatero on 23 June 2004)		
Sweden	No	The government plans to submit a draft bill in September 2005. Most likely approval by Parliament in December 2005.	
United Kingdom	Yes. The Prime Minister Blair in a statement made formal announcement of the referendum to the House of Commons on 20 April 2004. Date not yet decided.		